

ACADEMICIANUL GLEB DRĂGAN

Viorel BĂDESCU¹

badescu@theta.termo.pub.ro

ABSTRACT: This paper briefly presents the life of Prof. Acad. Gleb Dragan (1920–2014), renowned author in the field of electrical engineering, personality of the technical and scientific life of Romania. One describes the teaching activity, mostly held in Bucharest Polytechnic Institute (now Politehnica University of Bucharest), where he led many years, as a dean, the Faculty of Power Engineering. Professor Gleb Dragan was head of the department of Electrical Networks and he founded the Laboratory of High Voltage Engineering, one of the largest laboratories of that kind in Europe. The paper describes the activity of Prof. Gleb Dragan at the Romanian Academy, starting from his election as a correspondent member in 1991 up to becoming full member in 2004, and his election as Chairman of the Section of Technical Sciences. There have been also mentioned the publishing activity of Acad. Gleb Dragan and his contributions to Romania's industrial development. One reminds the connections that Prof. Gleb Dragan, who was born in Basarabia, kept throughout his life with Republic of Moldova.

KEYWORDS: Power engineering, High Voltage Engineering, Romanian Academy

Academicianul Gleb Drăgan și-a început cariera de inginer după absolvirea, cu Magna cum Laude, a Școlii Politehnice din Timișoara, în anii grei ai celui de al doilea război mondial. A lucrat, pentru început în domeniul petrolului, optând apoi pentru energia electrică. S-a implicat profund în dezvoltarea sistemelor de alimentare cu energie electrică, astfel încât, atunci când s-a pus problema edificării unui sistem energetic național, s-a considerat că este persoana cea mai competentă pentru a conduce lucrările elaborării planului de electrificare a României. În paralel, începând cu anul 1948, a activat în învățământul superior în domeniul energetic, astfel că

¹ Prof. dr. ing., membru corespondent al Academiei Române

practic toți energeticienii din România i-au fost studenți sau au beneficiat de cunoștințele sale.

După anul 1953 se dedică în întregime învățământului energetic dar rămâne profund ancorat în realitatea industrială, fiind o prezență activă în toate etapele importante ale dezvoltării sistemului energetic.

Cunoașterea de detaliu a domeniului energetic și a tendințelor pe plan mondial în acest domeniu, i-au întărit convingerea că tensiunile înalte vor avea un rol deosebit de important în dezvoltarea sistemelor energetice. Bazat pe o profundă pregătire în domeniu dar și cu tenacitate a reușit să dezvolte primele instrumente teoretice și experimentale care au oferit noi discipline create o dezvoltare spectaculoasă. Ca întemeietor al școlii românești de Tehnica tensiunilor înalte a avut o contribuție majoră la pregătirea primilor specialiști care au avut sarcina să proiecteze, realizeze și să exploateze instalațiile de înaltă tensiune. S-a preocupat în mod deosebit de realizarea unor colective de specialiști, atât în învățământul tehnic superior, cât și în unitățile de cercetare și industriale, care să aprofundeze cunoștințele teoretice și să le concretizeze în realizări ale sistemului energetic național.

A condus mulți ani, ca decan, facultatea de Energetică din cadrul Institutului Politehnic București (în prezent Universitatea Politehnica București) și a reușit să aducă învățământul energetic la nivelul celor mai avansate școli din Europa. Ca șef al catedrei de Rețele Electrice a dat o atenție deosebită realizării unui colectiv de cadre didactice competente, pasionate de munca cu studenții și antrenate într-o pregătire continuă. În acest sens, conectarea sa amplă la viața științifică internațională și implicarea activă în activități ale organismelor internaționale de specialitate au permis membrilor catedrei să aibă cele mai bune surse de informare și să cunoască preocupările științifice ale celor mai importante centre de cercetare din lume.

Trecând peste multe dificultăți a reușit să realizeze și să doteze unul dintre cele mai mari laboratoare de Tehnica tensiunilor înalte din Europa, cu ample legături internaționale, dar și cu posibilitatea rezolvării unor importante probleme determinate de dezvoltarea sistemului energetic din România.

Deosebita activitate științifică desfășurată, ampla recunoaștere internă și internațională a rezultatelor obținute au fost recunoscute și de comunitatea științifică din România, astfel că în anul 1991 a fost ales

membru al Academiei Române, iar apoi președintele al Secției de Științe Tehnice a Academiei. Deși membru al Academiei Române, pentru foștii săi studenți a rămas mereu profesorul exigent dar corect, apreciat pentru pasiunea sa pentru tensiunile înalte, totdeauna bine informat și totdeauna gata să ofere din vastele sale cunoștințe. Pentru colaboratorii săi, foștii săi studenți, a fost un model de cadru didactic, atașat școlii, dar cu o amplă implicare în industria energetică a țării.

Domnul acad. *Gleb Drăgan* s-a născut în Basarabia, ținut pe care l-a iubit și căruia i-a păstrat o caldă amintire. Și totdeauna când a fost posibil, iar acest lucru s-a întâmplat de multe ori, a întins o mână binevoitoare colegilor de dincolo de Prut. A fost totdeauna mândru era membru de onoare al Academiei de Științe din Republica Moldova și Doctor Honoris Causa al Universității Tehnice a Moldovei.

Domnul acad. *Gleb Drăgan* a scris mult, astfel că în biblioteca fiecărui specialist din domeniu un spațiu important îl ocupă lucrările domniei sale. Lista bibliografică a domnului academician *Drăgan* cuprinde teme de mare actualitate din domeniul energetic, unele realizate împreună cu personalități științifice din străinătate, care abordează și rezolvă, cu mijloace științifice de înalt nivel teoretic, probleme complexe din domeniul tensiunilor înalte. Multe dintre lucrări cuprind validări experimentale deosebit de profunde, efectuate pe teren sau în laboratoare de specialitate.

A elaborat impozantul tratat de Tehnica Tensiunilor Înalte, unic în felul lui, care cuprinde, în mare măsură, experiența profesorului și cercetătorului în domeniu.

În întreaga sa activitate a împletit armonios activitatea de la catedră cu rezolvarea unor dificile probleme ale activităților productive. A fost prezent în rezolvarea unor delicate probleme în domeniul exploatărilor petroliere, în industria chimică, în industria metalurgică, în industria energetică.

A înțeles că inginerii trebuie să aibă un limbaj tehnic comun. Dezvoltarea rapidă a științelor tehnice, cu necesitatea elaborării și adopțării de noi termeni, a determinat importante diferențieri în definirea unor mărimi, în cadrul diferitelor colective de cercetare. S-a implicat, cu entuziasm și perseverență, în elaborarea dicționarelor de termeni, reușind să antreneze colective largi de cercetători și cadre didactice. Impresionanta colecție de dicționare elaborate sub conducerea sa formează un tezaur, care înglobează valori ale limbajului tehnic, este o operă de referință pentru domeniul tehnic.

Deși totdeauna foarte solicitat, atât în școală cât și în exterior, domnul academician a fost nu numai specialistul în energetică și un pasionat om de știință ci a iubit frumosul, cultura, filosofia, cuvântul scris, muzica și pictura. S-a manifestat ca un cronicar al tragediilor familiilor de basarabeni care au luat drumul exilului la ocuparea Basarabiei de către armatele sovietice. A descris cu sensibilitate și înțelegere durerea oamenilor care, fără vină, au fost condamnați la ani de umilință, impilare, însingurare, despărțire de cei dragi.

A rămas pe parcursul întregii sale vieți un om entuziast, dornic de împărtăși celorlalți profundele sale cunoștințe tehnice și un căutător al frumosului atât în tehnică precum și în viață. A adunat un imens capital de respect și recunoștință, a construit o școală de tehnica tensiunilor înalte, a construit un laborator de tehnica tensiunilor înalte și mai ales a format oameni, care la rândul lor au construit și dezvoltă sistemul energetic din România.